

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-127>

УДК 338.43:658:005.334

**ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ
В ВОЄННО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕАЛІЯХ:
ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ВІДБУДОВИ КАПІТАЛУ
В ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД**

**UKRAINIAN STOCK MARKET
IN MILITARY-ECONOMIC REALITIES:
PROSPECTS FOR CAPITAL RECONSTRUCTION
IN THE POST-WAR PERIOD**

Драган Оксана Олександрівна

кандидат економічних наук, доцент,
Білоцерківський національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6431-8825>

Качан Дмитро Анатолійович

кандидат економічних наук, доцент,
Білоцерківський національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4826-2953>

Мельник Сергій Олександрович

асистент,
Білоцерківський національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-5290-8932>

Drahan Oksana, Kachan Dmytro, Melnyk Serhii
Bila Tserkva National Agrarian University

У статті досліджено роль фондового ринку України в умовах воєнно-економічної нестабільності та окреслено його потенціал у післявоєнній відбудові. Розкрито сутність ринку капіталу як регульованої екосистеми відносин між емітентами й інвесторами, що забезпечує мобілізацію заощаджень, перерозподіл фінансових ресурсів та формування ринкової вартості капіталу. Проаналізовано трансформацію функцій фондового ринку під час повномасштабної війни, зокрема посилення його фінансово-стабілізаційної ролі через домінування операцій з ОВДП. Обґрунтовано ключові напрями розвитку ринку капіталу в поствоєнний період: підвищення ліквідності й прозорості, розширення інструментарію та бази інвесторів, гармонізацію регулювання з європейськими й міжнародними стандартами IOSCO як передумови залучення приватного й зовнішнього капіталу для модернізації економіки. Практичний ефект полягає у посиленні макрофінансової стійкості держави.

Ключові слова: фондовий ринок; ринок капіталу; облігації внутрішньої державної позики; післявоєнна відбудова; макрофінансова стійкість.

In conditions of prolonged armed aggression, the economic stability of Ukraine depends on the ability of the financial system to mobilize domestic savings and direct them to economic recovery. The stock market in this context appears as a strategic institution that simultaneously performs investment, redistribution, pricing and control functions. It ensures the transformation of free financial resources of households, businesses and institutional investors into medium- and long-term capital for enterprises, local governments and the state, serves as an alternative to bank lending, is a channel for financing the modernization of production, innovations and infrastructure projects. In conditions of martial law, the capital market additionally performs a fiscal stabilization role: the circulation of domestic government loan bonds (OVDP) allows the state to accumulate liquidity for defense and reconstruction needs without critical monetary pressure and at the same time forms the market yield curve of sovereign debt. A defining element of the essence of the stock market is that it is characterized not only as a place for trading securities. In modern conditions, the stock market is a regulated ecosystem of relations within which issuance, admission to circulation, secondary trading, clearing and disclosure of information take place. The requirements for

transparency, protection of investor rights, good corporate governance and liquidity risk management, established by the National Securities and Stock Market Commission (NSSMC) taking into account the approaches of the International Organization of Securities Commissions (IOSCO), turn the market into an instrument of macrofinancial stability. In the post-war perspective, the development of a transparent, liquid and institutionally reliable stock market is a prerequisite for large-scale involvement of private capital in the restoration of infrastructure, localization of production and technological renewal of the Ukrainian economy.

Keywords: stock market; capital market; government bonds; post-war recovery; macro-financial resilience.

Постановка проблеми. В умовах тривалої збройної агресії економічна стійкість України залежить від здатності залучати інвестиції та диверсифікувати джерела фінансування. У цьому контексті фондовий ринок виступає одним із ключових сегментів ринку капіталу, адже він дає змогу акумулювати заощадження, зменшувати критичну залежність економіки від банківського кредитування та створювати своєрідний фінансовий буфер для пом'якшення шоків.

Фондовий ринок є органічним елементом сучасної фінансової системи, оскільки забезпечує перерозподіл інвестиційних ресурсів між суб'єктами, що мають тимчасово вільний капітал, і тими, хто потребує цього капіталу для розширення бізнесу, впровадження інновацій та покриття бюджетних потреб держави. У розвинених економіках фондовий ринок виконує функції каналу трансферу фінансових ресурсів, інструменту ринкового ціноутворення та механізму посилення прозорості корпоративного сектору. Саме через обіг цінних паперів формується ринкова оцінка вартості капіталу, відображається рівень довіри інвесторів до емітентів і генеруються сигнали щодо якості корпоративного управління та ефективності використання ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку фондового ринку України в умовах структурних криз та інституційних трансформацій набула активного висвітлення в сучасній науковій літературі. А. Босак та Ю. Дойнік, досліджуючи перспективи розвитку українського фондового ринку та світовий досвід державного регулювання, окреслюють ключові дисфункції вітчизняного ринку капіталу – низьку капіталізацію, домінування державних боргових інструментів, фрагментарність інфраструктури та слабку інтеграцію до європейського фінансового простору [1].

Окремий напрям досліджень стосується розширення інвесторської бази та цифрової трансформації ринку капіталу. С. Шишков аналізує технологічні та правові аспекти залучення індивідуальних інвесторів до фон-

дового ринку України, акцентуючи увагу на дефіциті інструментів, низькому рівні фінансової грамотності домогосподарств і недовірі до локальних емітентів [2].

Найбільш наближеними до тематики воєнно-економічних реалій є праці, присвячені функціонуванню фондового ринку України у період воєнного стану. О. Неізнана та Є. Тригубченко показують, що повномасштабна агресія зумовила тимчасове «заморожування» біржової торгівлі, переформатування структури операцій на користь облігацій внутрішньої державної позики, згортання корпоративного сегменту та зростання ризиків для інвесторів [3].

Мікрорівневий вимір цих процесів розкрито у дослідженні Ю. Людковської та А. Абдуллаєвої, які аналізують переваги та недоліки інвестування в український фондовий ринок під час війни з позицій приватного інвестора [4]. Вчені підкреслюють, що державні боргові інструменти виступають відносно привабливим напрямом розміщення заощаджень, однак низька ліквідність, висока невизначеність та регуляторні обмеження стримують активність на ринку.

Узагальнення впливу воєнних факторів на структуру, ліквідність та функції фондового ринку здійснено у роботі В. Харабери, Р. Грешка та В. Харабери [5]. Автори доводять, що в умовах тривалої війни ринок деформовано у напрямі переважного обслуговування потреб фіскальної системи, тоді як механізми акумулювання ресурсів для модернізації приватного сектору, інфраструктурних проєктів та інновацій залишаються недостатньо розвиненими. Водночас у їх дослідженні лише окреслюється потенціал фондового ринку як інструменту післявоєнної відбудови, без глибокої розробки інструментарію залучення капіталу (воєнні та відбудовчі облігації, інфраструктурні фонди, сек'юритизація активів тощо).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний обсяг наукових досліджень, присвячених загальній сутності фондового ринку, меха-

нізмам залучення інвестиційних ресурсів та значенню ринків капіталу для фінансування економічного зростання, низка принципово важливих питань лишається невирішеними. Особливо це актуально в контексті сучасної України, яка діє в умовах воєнної економіки та готується до післявоєнної відбудови. Передусім недостатньо опрацьованим є питання трансформації функцій фондового ринку під час повномасштабної війни. Традиційно фондовий ринок розглядається як простір перерозподілу приватних заощаджень у виробничі інвестиції, розвитку корпоративного сектору й інновацій. В українських умовах воєнного часу він фактично виконує ще одну критичну роль – концентрує ліквідність у державні боргові інструменти для покриття нагальних бюджетних потреб, у тому числі оборонних і соціально-стабілізаційних. Дотепер у науковому полі відсутня цілісна концептуалізація «військового режиму функціонування» фондового ринку, оскільки чітко не визначено його спрямування у розрізі тимчасового викривлення чи нової моделі ринку капіталу, яка формує іншу структуру ризиків, очікувань і мотивацій інвесторів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретико-методичне обґрунтування сутності, функцій та інституційної архітектури фондового ринку України в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови, а також окреслення його ролі як інструмента мобілізації фінансових ресурсів для держави й приватного сектору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для України питання сутності, функцій і організації фондового ринку набувають особливої вагомості в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови. По-перше, через ринок державних боргових інструментів держава акумулює значні обсяги ресурсів на фінансування потреб безпеки та відновлення. По-друге, доступ приватного бізнесу до банківського кредиту залишається обмеженим, і тому роль ринку капіталу як джерела середньо- та довгострокових фінансових ресурсів зростає. Зокрема, НКЦПФР фіксує суттєве збільшення обсягів розміщення та торгівлі цінними паперами у 2024 році, що свідчить про адаптацію ринку до воєнно-економічних реалій і поступове розширення його інвестиційного потенціалу [7].

Чинне українське законодавство визнає фондовий ринок (ринок цінних паперів) як «сукупність учасників фондового ринку та

правовідносин між ними щодо емісії (видачі), обігу, виконання зобов'язань, викупу та обліку цінних паперів (у тому числі деривативних цінних паперів)». Це означає, що фондовий ринок є місцем купівлі-продажу фінансових інструментів та цілісною системою економіко-правових відносин, що охоплює повний життєвий цикл цінного папера – від первинного розміщення до погашення чи викупу [8].

У сучасній українській економічній літературі фондовий ринок також інтерпретується як сфера виробництва і обігу фінансових інструментів, через яку вільні грошові ресурси (заощадження домогосподарств, вільний грошовий потік бізнесу, тимчасові бюджетні надлишки) перетворюються на інвестиційний капітал, що спрямовується до найперспективніших напрямів розвитку. Такий підхід підкреслює його відтворювальну природу, оскільки фондовий ринок не тільки обслуговує вже наявні потоки, а забезпечує оновлення й розширення виробництва за рахунок залучення нових ресурсів [9].

Водночас економічна сутність фондового ринку проявляється у двох площинах. З одного боку, це механізм доступу емітентів – компаній, органів місцевого самоврядування, держави – до капіталу шляхом випуску цінних паперів (акцій, корпоративних і муніципальних облігацій, державних облігацій, інвестиційних сертифікатів тощо). З іншого боку, це середовище для інвесторів (домогосподарств, інституційних інвесторів, іноземних інвесторів), яке дозволяє розміщувати заощадження в дохідні активи з різним рівнем ризику та ліквідності [8].

Отже, сутність фондового ринку можна сформулювати як систему організованих і регульованих відносин між емітентами та інвесторами, у межах якої здійснюється мобілізація капіталу, його перерозподіл, ринкове ціноутворення на фінансові активи, а також формування сигналів ефективності господарської діяльності суб'єктів економіки [9].

Виокремимо основні функції фондового ринку в сучасних умовах:

– інвестиційно-акумуляційна, під час якої фондовий ринок акумулює вільні кошти інвесторів і трансформує їх у довгострокові ресурси для бізнесу й держави. Саме через інструменти фондового ринку (акції, облігації, пайові фонди, деривативні цінні папери) відбувається концентрація заощаджень у реальні інвестиційні проєкти, модернізацію виробництва, інфраструктурні програми та проєкти післявоєнної відбудови [9];

– перерозподільна (фіскально-стабілізаційна), яка свідчить, що в умовах воєнного стану в Україні ринок капіталу фактично став критично важливим каналом залучення коштів державного бюджету через обіг ОВДП. За даними НКЦПФР, у січні–квітні 2024 року обсяг торгів фінансовими інструментами на організованих ринках капіталу становив понад 168 млрд грн, де близько 91% торгових операцій припадало саме на операції з ОВДП, номінованими як у гривні, так і в іноземній валюті. Таким чином, фондовий ринок виконує не лише корпоративно-інвестиційну, а й макрофінансову функцію, тобто підтримує стійкість державних фінансів у кризовий період [7];

– ціноутворення і ліквідності, що забезпечує формування ринкової (справедливої) вартості капіталу компаній і державних боргових інструментів під час укладення угод із цінними паперами на біржах. Утворені котирування сигналізують інвесторам і регуляторам про стійкість бізнес-моделей емітентів та їхні перспективи. Ліквідний ринок дозволяє інвестору швидко вийти з позиції, а емітенту оцінити ринкову оцінку власної капіталізації або кредитоспроможності. Міжнародні регулятори ринків капіталу, зокрема Міжнародна організація комісій з цінних паперів (IOSCO), підкреслюють, що ефективні, справедливі та прозорі ринки цінних паперів є умовою фінансової стабільності, оскільки зменшують інформаційну асиметрію та системні ризики [10];

– інформаційно-контрольна, яка гарантує, що регульовані фондові ринки зобов'язують емітента надавати достовірну, своєчасну й повну інформацію про діяльність та ризики. Це забезпечує мінімальний стандарт корпоративної прозорості, підвищує якість корпоративного управління та дисциплінує менеджмент з огляду на постійну оцінку з боку інвесторів й регулятора. Українське законодавство зобов'язує професійних учасників ринку капіталу оприлюднювати інформацію, належно виконувати зобов'язання за цінними паперами та дотримуватися затверджених стандартів діяльності, у тому числі етики й доброчесності.

Таким чином, загалом зазначені функції забезпечують макроекономічну роль фондового ринку: прискорення обороту фінансових ресурсів, стимулювання конкуренції за капітал, залучення іноземних інвестицій та підтримку бюджетної стійкості держави [9].

Зазначимо, що інституційно фондовий ринок складається з емітентів цінних паперів

(держава, муніципалітети, корпорації, інвестиційні фонди тощо), інвесторів (фізичних осіб, інституційних інвесторів, зокрема пенсійних фондів і страхових компаній), професійних посередників (інвестиційних фірм, біржових операторів, депозитаріїв, клірингових установ), а також регулятора та саморегулювних організацій. Українське право консолідує цих суб'єктів у категорію «учасників фондового ринку», до яких належать емітенти, інвестори, професійні учасники ринку капіталу, саморегулювні організації, номінальні утримувачі й т. ін.

Організованими ринками капіталу є регульовані ринки (фондові, деривативних контрактів, грошові), багатосторонні торговельні майданчики (фондові, деривативних контрактів) та організовані торговельні майданчики (облігацій та деривативних контрактів). Ці інфраструктурні елементи забезпечують централізований механізм допуску фінансових інструментів до торгів, укладення угод, клірингу та розрахунків. Саме вони відповідають за стандартизацію процедур торгівлі, прозорість цін і формування ліквідності.

В нинішніх реаліях українська біржова інфраструктура виконує не лише класичну функцію організації торгів, а й стратегічну задачу підтримки фінансування державного боргу через торгівлю ОВДП. У 2024 р. понад 90% біржового обороту на організованих ринках капіталу зосереджувалося саме в операціях із державними борговими паперами, що підтверджує трансформацію фондового ринку в механізм воєнного фінансування держави [7].

Зауважимо, що сучасний фондовий ринок не може існувати без збалансованого регулювання та нагляду. В Україні ключові норми функціонування ринку капіталу, класифікація цінних паперів, вимоги до розкриття інформації, ліцензування професійної діяльності та захисту інвестора кодифіковані Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» [8]. Регулятором виступає НКЦПФР, яка реєструє випуски цінних паперів, здійснює моніторинг структури власності професійних учасників ринку, встановлює вимоги до прозорості й доброчесності торгівлі, а також формує регулярну аналітичну звітність про стан ринку капіталу. У 2024 році Комісія зафіксувала значне збільшення обсягів зареєстрованих випусків емісійних цінних паперів та активізацію біржової торгівлі, що свідчить про підвищення ролі фондового ринку у фінансовій системі країни, незважаючи на період високих воєнних ризиків [8].

На глобальному рівні стандарти регулювання фондових ринків формуються IOSCO, яка координує підходи регуляторів до трьох стратегічних цілей: 1). підвищення захисту інвесторів; 2). формування чесних, ефективних та прозорих ринків; 3). зниження системних ризиків, тобто захист фінансової стабільності. Ці напрями містять посилений нагляд за ліквідністю, прозорістю, ціноутворенням та розкриттям інформації, зокрема в діяльності колективних інвестиційних схем (інвестиційних фондів), які є важливими інституційними інвесторами на фондовому ринку [10].

Отже, сучасне поняття фондового ринку не обмежується лише сукупністю операцій із цінними паперами. Воно включає правовий захист інвесторів, стандарти прозорості, контроль за ризиками ліквідності, норми поведінки посередників на ринку та заходи щодо протидії нечесним практикам.

Український фондовий ринок історично вирізнявся вузькістю та низькою ліквідністю на тлі розвинених ринків капіталу. Його структура зосереджувалася на домінуванні великих промислово-фінансових груп за мінімальної участі широкого спектра інституційних інвесторів, зокрема пенсійних фондів. Така конфігурація суттєво знижувала привабливість ринку для іноземного капіталу та гальмувала становлення ефективного механізму ринкового ціноутворення корпоративних активів.

З початком повномасштабної російської агресії фондовий ринок набув нової ролі щодо спрямування ліквідності в державні боргові інструменти для підтримки платоспроможності й стабільності державних фінансів. Завдяки ринковому обігу ОВДП держава фінансує поточні видатки без надмірного монетарного фінансування, одночасно формуючи публічну криву дохідності, яка слугує еталоном для всього сегмента національного боргу.

У перспективі післявоєнної відбудови передумовою для залучення приватного капіталу в реконструкцію інфраструктури, локалізацію виробництва, енергетичну модернізацію та технологічне оновлення підприємств буде створення ефективного, прозорого та ліквідного фондового ринку. Розвиток його інституцій, тобто регульованих бірж, схем колективного інвестування, надійних посередників,

чітких правил лістингу та розкриття інформації перетворить ринок капіталу на повноцінний інструмент відбудови, зокрема і шляхом залучення міжнародних інвесторів, які надають перевагу прозорості, стандартизованим звітності й правовому захисту інвесторів.

Висновки. Сутність фондового ринку полягає у трансформації вільних фінансових ресурсів економічних суб'єктів (домогосподарств, підприємств, інституційних інвесторів) у довгостроковий інвестиційний капітал, що забезпечує відтворення, структурну модернізацію та економічне зростання. Нині фондовий ринок є складною інституційно-правовою екосистемою, у межах якої здійснюються емісія, первинне розміщення, вторинний обіг і погашення цінних паперів, а також формується ціна капіталу та перерозподіляються фінансові ризики між учасниками.

У вітчизняних воєнно-економічних реаліях фондовий ринок виконує функцію подвійного призначення. З одного боку, це потенційна інфраструктура залучення приватних інвестицій у реальний сектор економіки, технологічне оновлення підприємств та післявоєнну відбудову. З іншого, в умовах воєнного стану фондовий ринок фактично виконує роль каналу бюджетно-фінансової підтримки держави через розміщення боргових інструментів, насамперед ОВДП, що дозволяє акумулювати ліквідність та утримувати макрофінансову стійкість.

Вбачаємо, що подальший розвиток ринку капіталу в Україні вимагає одночасного втілення кількох взаємопов'язаних умов. Зокрема, необхідно підвищувати ліквідність торгів і розширювати лінійку фінансових інструментів, щоб ринок був широким і багатопрофільним. Потрібно посилювати інституційну спроможність професійних учасників (бірж, торговців, депозитарної системи, колективних інвесторів) і розширювати базу інвесторів, у тому числі за рахунок населення та пенсійних активів. Необхідно гармонізувати регуляторну архітектуру з міжнародними стандартами IOSCO щодо прозорості, правового захисту інвесторів та управління ринковими й кредитними ризиками. Водночас ринок капіталу повинен зберігати здатність виконувати функцію інструмента стійкого фінансування державних потреб в умовах тривалих шоків і підвищеної невизначеності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Босак А., Дойнік Ю. Фондовий ринок України: перспективи розвитку і світовий досвід державного регулювання. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2021. № 3(2). С. 290–303. DOI: 10.23939/smeu2021.02.290 (дата звернення: 25.10.2025).
2. Шишков С. Є. Залучення індивідуальних інвесторів до фондового ринку України: технології та інструментарій. *Український соціум*. 2022. № 3. С. 64–83. (дата звернення: 25.10.2025).
3. Неізнана О. В., Тригубченко Є. Г. Фондовий ринок України в умовах воєнного стану: проблеми та перспективи розвитку. *Ефективна економіка*. 2023. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105.2023.8.33. (дата звернення: 25.10.2025).
4. Людковська Ю., Абдуллаєва А. Інвестування в український фондовий ринок під час війни: переваги та недоліки для інвесторів. *Молодий вчений*. 2023. № 11(123). С. 125–128. DOI: 10.32839/2304-5809/2023-11-123-16. (дата звернення: 25.10.2025).
5. Харабара В., Грешко Р., Харабара В. Фондовий ринок України: стан, актуальні проблеми та перспективи. *Молодий вчений*. 2024. № 6(130). С. 195–200. DOI: 10.32839/2304-5809/2024-6-130-16.
6. Чернега В. В. Сучасний стан та перспективи розвитку фондового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 67. С. 512–517. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-144>. (дата звернення: 25.10.2025).
7. Інформаційна довідка щодо ринків капіталу України протягом січня – квітня 2024 року. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Київ, 2024. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/informatsiina_dovidka_zh_kviten-2024_-1.pdf (дата звернення: 28.10.2025).
8. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. Ред. станом на 01.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3480-15> (дата звернення: 28.10.2025).
9. Бачо, Р., Пойда-Носик, Н., Макарович, В., Ганусич, В., & Вайданич, Д. Прогноз розвитку фондового ринку України в умовах економічної нестабільності. *Сталий розвиток економіки*. 2025 (4 (55)), 409-418. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-56> (дата звернення: 10.10.2025).
10. International Organization of Securities Commissions (IOSCO). IOSCO Issues Final Report on Updated Liquidity Risk Management Recommendations for Collective Investment Schemes. 26 May 2025. URL: <https://www.iosco.org/news/pdf/IOSCONEWS771.pdf> (дата звернення: 28.10.2025).

REFERENCE:

1. Bosak, A., & Doinik, Yu. (2021). Fondoviy rynek Ukrainy: perspektyvy rozvytku i svitovyi dosvid derzhavnoho rehuliuвання [The stock market of Ukraine: development prospects and world experience of state regulation]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku – Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Development and Problems of Growth*, 3(2), 290–303. <https://doi.org/10.23939/smeu2021.02.290> (accessed October 25, 2025).
2. Shyshkov, S. Ye. (2022). Zaluchennia indyvidualnykh investoriv do fondovoho rynku Ukrainy: tekhnolohii ta instrumentarii [Attracting individual investors to the Ukrainian stock market: technologies and tools]. *Ukrainskyi sotsium – Ukrainian Society*, 3, 64–83. (accessed October 25, 2025).
3. Niezviestna, O. V., & Tryhubchenko, Ye. H. (2023). Fondoviy rynek Ukrainy v umovakh voiennoho stanu: problemy ta perspektyvy rozvytku [The stock market of Ukraine under martial law: problems and prospects of development]. *Efektivna ekonomika – Efektivna Ekonomika*, 8. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.8.33> (accessed October 25, 2025).
4. Liudkovska, Yu., & Abdullaeva, A. (2023). Investuvannia v ukrainskyi fondoviy rynek pid chas viiny: perevahy ta nedoliky dlia investoriv [Investing in the Ukrainian stock market during the war: advantages and disadvantages for investors]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 11(123), 125–128. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-11-123-16> (accessed October 25, 2025).
5. Kharabara, V., Hreshko, R., & Kharabara, V. (2024). Fondoviy rynek Ukrainy: stan, aktualni problemy ta perspektyvy [The stock market of Ukraine: state, current problems and prospects]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 6(130), 195–200. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-16> (accessed October 25, 2025).
6. Chernega, V. V. (2024). Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku fondovoho rynku Ukrainy [The current state and prospects for the development of the stock market of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 67, 512–517. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-144> (accessed October 25, 2025).
7. Natsionalna komisiia z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. (2024). Informatsiina dovidka shchodo rynkiv kapitalu Ukrainy protiahom sichnia – kvitnia 2024 roku [Information note on the capital markets of Ukraine for

January–April 2024]. Kyiv. Available at: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/informatsiina_dovidka_za_kviten-2024_-1.pdf (accessed October 28, 2025).

8. Verkhovna Rada Ukrainy. (2006). Pro rynky kapitalu ta orhanizovani tovarni rynky: Zakon Ukrainy vid 23.02.2006 № 3480-IV [On capital markets and organized commodity markets: Law of Ukraine of 23.02.2006 No. 3480-IV] (version amended as of January 1, 2025). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3480-15> (accessed October 28, 2025).

9. Bacho, R., Poida-Nosyk, N., Makarovych, V., Hanusych, V., & Vaidanych, D. (2025). Prohnoz rozvytku fondovoho rynku Ukrainy v umovakh ekonomichnoi nestabilnosti [Forecast of the development of the stock market of Ukraine in conditions of economic instability]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable Development of the Economy*, 4(55), 409–418. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-56> (accessed October 10, 2025).

10. International Organization of Securities Commissions (IOSCO). (2025). IOSCO issues final report on updated liquidity risk management recommendations for collective investment schemes. Available at: <https://www.iosco.org/news/pdf/IOSCONEWS771.pdf> (accessed October 28, 2025).